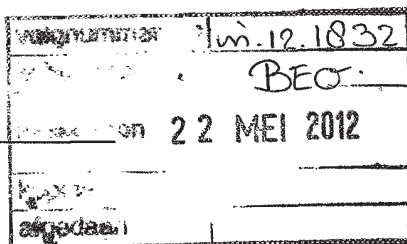

BRANDWEER**TWENTE**

Postbus 1400, 7500 BK Enschede

College B&W gemeente Oldenzaal
De heer J. Teunissen
Postbus 354
7570 AJ OLDENZAAL

Nijverheidstraat 30 Enschede
Postbus 1400, 7500 BK Enschede
Telefoon 053 487 65 70
info@brandweertwente.nl
brandweertwente.nl

Uw kenmerk -
Ons kenmerk VRT/BRW/MR/12003749
Bijlage(n) -
Onderwerp Advies Hazewinkel West Oldenzaal

Datum 15 mei 2012
Behandeld door ir. M. Reefhuis
Telefoon 053 487 65 24
E-mail m.reefhuis@brandweertwente.nl

VERZONDEN 21.05.12

Geacht college,

U heeft ons op 5 april jl. verzocht advies uit te brengen over het ontwerpbestemmingsplan 'Hazewinkel West' te Oldenzaal. Veiligheidsregio Twente adviseert op het gebied van de verantwoording van het groepsrisico en de rampenbestrijding op basis van het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (Bevb) en de circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (RNVGS). U heeft ons daarvoor de benodigde stukken aangeleverd. Op basis van de toegestuurde stukken hebben wij een advies kunnen opstellen en lichten dit in deze brief toe.

1. Uitgangssituatie

Het bestaande bedrijventerrein 'Hazewinkel West' ligt ten zuidwesten van de kern Oldenzaal. Het bedrijventerrein ligt aan de snelweg A1 en wordt verder begrensd door de spoorlijn en het bedrijventerrein 'Eekte - Hazewinkel'. De gemeente Oldenzaal is bezig met een actualisatie van haar bestemmingsplannen, waaronder het bestemmingsplan 'Hazewinkel West'. Het bestemmingsplan heeft een conserverend karakter en voorziet daarom niet in nieuwe ontwikkelingen.

2. Risico's

Voor de externe veiligheid zijn activiteiten met gevaarlijke stoffen van belang. Binnen 'Hazewinkel West' zelf bevinden zich geen risicobronnen. In de nabijheid van het plangebied is een aantal risicobronnen aanwezig met een mogelijk effectgebied over het plangebied:

- Transport gevaarlijke stoffen via het spoor: de spoorlijn Hengelo - Bad Bentheim;
- Transport gevaarlijke stoffen over de weg: de snelweg A1;
- Transport gevaarlijke stoffen per buisleiding: 4 inch 40 bar aardgastransportleiding.

Voor elke risicobron is een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) uitgevoerd, waarbij overigens voor de snelweg en de spoorlijn voor het plaatsgebonden risico een verwijzing is gemaakt naar het Basisnet.

Uit de analyse komt naar voren dat de doorgaande spoorlijn Hengelo - Bad Bentheim geen plaatsgebonden 10^{-6} -risicocontour buiten de spoorlijn kent. Het groepsrisico blijft onder de 0,1 maal de oriëntatiewaarde. Wij merken wel op dat in de berekening het plangebied 'Jufferbeek-Zuid' niet is meegenomen. Aangezien 'Jufferbeek-Zuid' ter hoogte van het punt met het hoogste groepsrisico ligt, adviseren wij u nog wel de QRA op dit punt aan te vullen. Hoewel 'Jufferbeek-Zuid' nog niet ontwikkeld is, moet bestemmingsplancapaciteit wel worden meegenomen in een QRA. Overigens verwachten wij niet dat daardoor het groepsrisico boven de 0,1 maal de oriëntatiewaarde uit zal komen. De dichtheid van aanwezigen op een

DAADKRACHTIG DESKUNDIG BEHULPZAAM

Brandweer Twente is onderdeel van Veiligheidsregio Twente

vervolgblad: 2

spoor of weg³. Door hittestraling is een nog groter gebied (tot circa 100 meter) alleen te betreden door brandweermensen in beschermende kleding. Het plangebied ligt direct aan beide transportassen, maar de eerste bebouwing ligt op circa 60 meter van het spoor en circa 80 meter van de snelweg.

Koude/warme BLEVE

Bij een BLEVE explodeert een onder druk vloeibaar gemaakt brandbaar gas met als gevolg een grote vuurbal. Het bezwijken van een ketelwagon of tankwagen is mogelijk door mechanisch falen (bv. bij een aanrijding) of door aanstraling door een brand met brandbare vloeistoffen. De vuurbal zorgt voor een hittebelasting en een drukgolf in de omgeving. Een BLEVE-scenario heeft de grootste omvang in het geval van een incident met een spoorketelwagon. In een worst-case-scenario (warme BLEVE) zullen aanwezigen tot 140 meter een grote kans op overlijden hebben⁴. Tot op 330 meter van het incident is het mogelijk dat aanwezigen dodelijk worden getroffen. Materiële schade is nog op grotere afstand te verwachten (600 meter). Het plangebied bevindt zich ruim binnen deze afstanden en kan daardoor met effecten van een dergelijk incident te maken krijgen.

Emissie toxische stof

Door een lek of instantaan falen van een wagon kunnen toxische stoffen vrij komen. Een incident met een toxische stof kan tot op zeer grote afstand gevolgen hebben. Door de diversiteit aan stoffen en de diversiteit aan factoren die invloed hebben op de mogelijke effecten van een incident met een toxische vloeistof, is het moeilijk een eenduidende effectafstand aan te geven. De effectafstanden tot waar nog 1% van de aanwezigen kan overlijden, variëren van 80 meter tot maximaal 1.250 meter (worst-case-scenario).

4. Beheersmaatregelen

Doordat het plan conserverend van aard is, is er geen sprake van een toename van het aantal aanwezigen. Er treden daarom geen wijzigingen op in het groepsrisico. Bovendien geven de uitgevoerde analyses aan dat het groepsrisico ruim onder de oriëntatiewaarde blijft voor elk van de risicobronnen. De kans is dus klein dat er daadwerkelijk een ongeval voorkomt bij één van de risicobronnen. Desondanks is het nuttig te kijken in hoeverre beheersmaatregelen mogelijk zijn om de rampenbestrijding te optimaliseren.

Maatregelen ter optimalisatie van de rampenbestrijding zijn er op gericht om door de inzet van de hulpverlenende diensten de effecten, in termen van slachtoffers en schade, te beperken. In de volgende paragrafen bekijken wij de beheersbaarheid, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid van de situatie.

Bronmaatregelen

Reductie van de kans van optreden van een ongeval met gevaarlijke stoffen is een mogelijkheid om het groepsrisico te verlagen. De gemeente heeft geen directe invloed op de eigenschappen van het vervoer van gevaarlijke stoffen over snelwegen en spoorwegen. De kaders voor bronmaatregelen worden op landelijk niveau bepaald. De minister van Infrastructuur en Milieu heeft in dat kader opdracht gegeven tot de ontwikkeling van een zogenaamd basisnet voor vervoer van gevaarlijke stoffen, onder andere voor het spoor- en wegvervoer.

Binnen het basisnet spoor wordt gekeken naar bronmaatregelen voor het spoor. Eén van de voorgenomen maatregelen is het warme-BLEVE-vrij samenstellen van de treinen, waarbij tussen wagons met brandbare vloeistoffen en wagons met brandbare gassen een afstand van 18 meter wordt aangehouden. De kans op het worst-case BLEVE-scenario neemt daardoor af. Ons is onbekend in hoeverre de maatregel daadwerkelijk voor het voorkomen van een warme BLEVE

³ NVBR/VNG/IPO. *Verantwoorde brandweeradvisering*. Revisie 5, februari 2010.

⁴ NVBR/VNG/IPO. *Verantwoorde brandweeradvisering*. Revisie 5, februari 2010.

vervolgblad: 4

dat er dodelijke en gewonde slachtoffers vallen. De hulpdiensten zullen niet op tijd arriveren om dit te voorkomen en ook voor zelfredzaamheid, ofwel het vermogen voor mensen om zichzelf zelfstandig in veiligheid te kunnen brengen, is (te) weinig tijd beschikbaar. Bovendien kunnen de hulpdiensten enkel tot grote afstand van de incidentlocatie naderen, vanwege de sterke warmtestraling. In de objecten binnen de effectgebieden kunnen daardoor slachtoffers vallen.

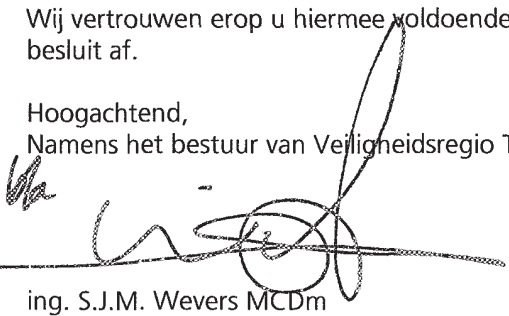
Conclusie

Het plan 'Hazewinkel West' is conserverend van aard. Daardoor is er geen sprake van een wijziging in de externe veiligheidssituatie. De situatie voldoet daarnaast aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Gelet op de aard van het plan, het ontbreken van verminderd zelfredzame personen binnen het effectgebied van de risicobronnen en de hoogte van de risico's, zien wij af van een advies voor aanvullende maatregelen.

Wij adviseren u nog wel om in de kwantitatieve risicoanalyse van het spoor rekening te houden met het plangebied 'Jufferbeek-Zuid', aangezien vooral bij het spoor het punt met het hoogste groepsrisico ter hoogte van 'Jufferbeek-Zuid' ligt.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en wachten uw uiteindelijke besluit af.

Hoogachtend,
Namens het bestuur van Veiligheidsregio Twente,

ing. S.J.M. Wevers MCDm
commandant Brandweer

Een afschrift van deze brief wordt verzonden naar uw clustercommandant brandweer